

بسمه تعالی

گزارش مدیریتی

تحلیل وضعیت اقتصاد ایران

کمیسیون پایش فضای کسب و کار اتاق بازرگانی شیراز

بررسی وضعیت تورم (خرداد ۱۳۹۵) بر اساس آمار مرکز آمار

خرداد ماه ۱۳۹۵

تورم وضعیتی است که طی آن سطح عمومی قیمت‌ها به طور مداوم و به مرور زمان، افزایش یابد. نکته حائز اهمیت در تعریف تورم عنصر زمان و تداوم افزایش سطح عمومی قیمت‌هاست. بدین معنا که سطح عمومی قیمت‌ها باید در یک دوره نسبتاً بلند مدت و طی زمان افزایش داشته باشند. اگر قیمت‌ها در یک دوره خاص افزایش یابند و سپس این روند صعودی قطع شود، به این فرایند تورم اطلاق نمی‌شود. به طور خلاصه تورم در معنای اقتصادی آن عبارت است از افزایش عمومی، نامتناسب و خودافزای قیمت‌ها که غالباً "حالتی مداوم و برگشت ناپذیر دارد. البته برخی از صاحب‌نظران اعتقاد دارند که تورم فقط افزایش سطح عمومی قیمت‌ها نیست بلکه این افزایش قیمت‌ها معلول وضعیت تورمی است و نباید آن را معادل و عامل بروز وضعیت تورمی محسوب کرد. بلکه محور اصلی عارضه تورم به افت ارزش واحد مبادله بر می‌گردد که در نتیجه سیاست‌های پولی نادرست ایجاد می‌شود و نماد بیرونی آن هم افزایش حجم پول، خلق نادرست اعتبار و افت قدرت خرید پول ملی است و بر همین اساس است که در تمام جهان وظیفه اصلی بانک‌های مرکزی را حفظ ارزش پول ملی تعریف می‌کنند. نرخ‌های تورم بالا موجب توزیع ناعادلانه درآمدها، تغییر نامناسب قیمت‌های نسبی و به تبع توزیع غیر بهینه منابع، افزایش نااطمینانی و بی‌ثباتی در اقتصاد، کوتاه‌تر شدن افق تصمیم‌گیری فعالان اقتصادی، کاهش سرمایه‌گذاری بلندمدت، افزایش هزینه‌های مبادله و بر این اساس ضروری است فعالان اقتصادی اطلاع دقیق از وضعیت تغییرات قیمتی و تورم داشته باشند.

تعریف شاخص قیمت

پایه) قرار می‌گیرد قیمت‌های مورد استفاده در این شاخص، قیمت‌های خرده‌فروشی کالاها و خدمات می‌باشد.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی یکی از شاخص‌های اقتصادی مهم و کلیدی کشور است که مورد استفاده مسئولان، دستگاه‌های برنامه‌ریز و سیاستگذار و مجامع علمی کشور می‌باشد همچنین در قراردادهای دوجانبه و دعاوی حقوقی، مطابق قوانین اخیر، تعدیل مهریه، دعاوی مربوط به چک و دیون معوقه، تعدیل حقوق و دستمزدها با استفاده از این شاخص انجام می‌گیرد. این شاخص در کشور ایران توسط مرکز آمار ایران (در سطح شهر و روستا و به طور جداگانه) و بانک مرکزی (مناطق شهری) محاسبه می‌گردد.

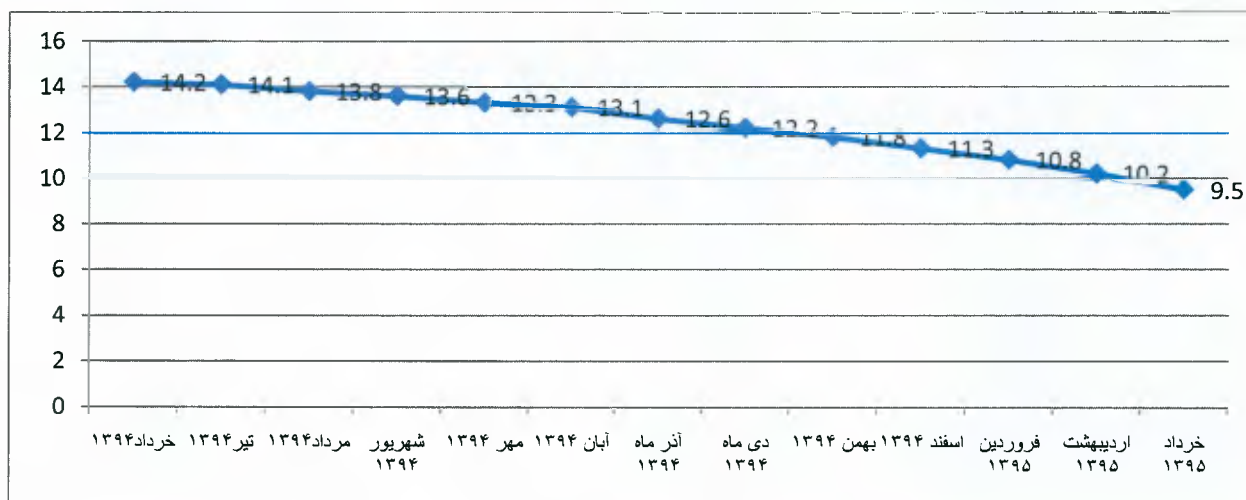
در محاسبه سبد شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری مرکز آمار ایران، بیشترین ضریب اهمیت مربوط به مسکن و اجاره (۳۰ درصد)، خواراکی‌ها (۲۵ درصد) - در بین خوراکی‌ها نان (۶.۴ درصد) و گوشت قرمز و سفید (۶.۳ درصد) بیشترین سهم را دارند - حمل و نقل (۹.۸ درصد)، بهداشت و درمان (۶.۷ درصد) بوده است.

بررسی وضعیت تورم خرداد ماه ۱۳۹۵

بر اساس آخرین آمار مرکز امار ایران نرخ تورم در یک سال منتهی به خرداد ماه ۱۳۹۵ (بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰) معادل ۹/۵ درصد بوده است. همان طور که در نمودار شماره (۱) نشان داده شده است نرخ تورم سالانه منتهی به ماه مورد بررسی از خرداد ماه ۱۳۹۴ تا خرداد ماه ۱۳۹۵ روند نزولی خود را طی کرده است. در خرداد ماه ۱۳۹۵ درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) معادل ۶/۱ درصد بوده است که به عنوان شاخص پیش نگر نشان دهنده استمرار روند کاهش نرخ تورم است. نرخ تورم نقطه به نقطه (۶/۱ درصدی) از مهر ماه ۱۳۸۸ به بعد سابقه نداشته است.

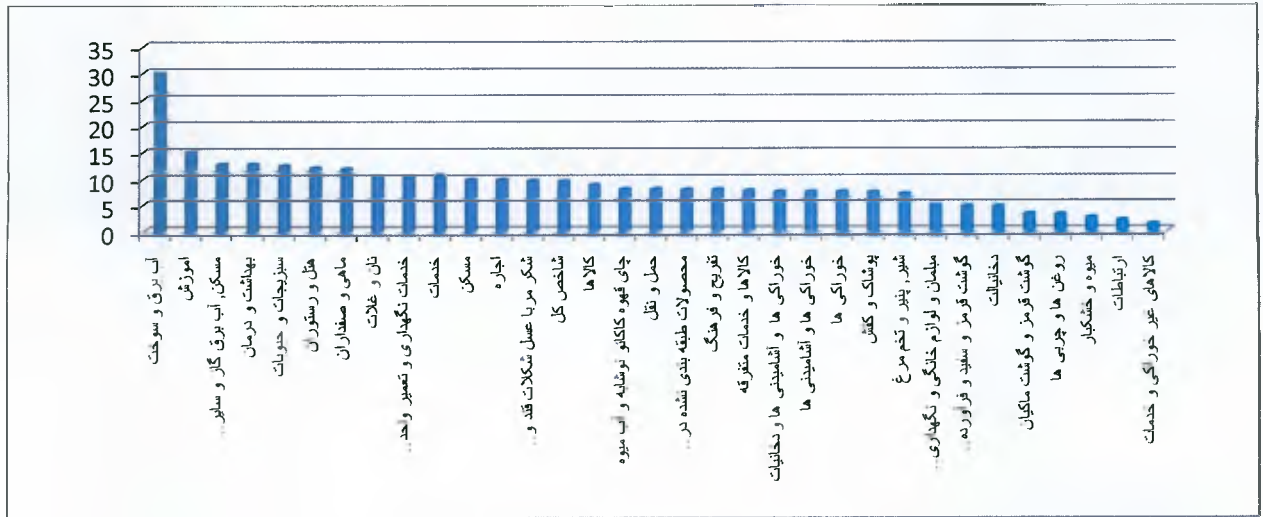
در سال منتهی به خرداد ماه ۱۳۹۵، کالاهای معادل (۸/۸ درصد) و خدمات معادل (۱۰/۵ درصد) افزایش قیمت داشته اند. همان طور که از نمودار شماره (۲) قابل مشاهده می باشد، آب و برق و سوخت (۳۰/۶ درصد)، آموزش (۱۵/۶ درصد)، بهداشت و درمان (۱۲/۷ درصد)، سبزیجات و حبوبات (۱۲/۴ درصد)، هتل و رستوران (۱۲/۶ درصد)، ماهی و صدفداران (۱۲ درصد) و نان و غلات (۱۱/۱ درصد) بیشترین افزایش قیمت را داشتند. ارتباطات (۲/۱ درصد)، میوه و خشکبار (۲/۶ درصد)، روغن ها و چربی ها و گوشت قرمز و سفید (۲/۹ درصد) کمترین افزایش قیمت را داشتند. همان طور که مشاهده می شود کالاهای اساسی همچنان در بین گروههای کالایی بیشترین افزایش قیمت را داشتند اما روند قیمت های ماهانه حاکی از کاهش قیمت آنها به مرور زمان است.

نمودار شماره (۱) روند نرخ تورم سالانه منتهی به هر ماه از خرداد ۱۳۹۴ الی خرداد ۱۳۹۵ (به سال پایه ۱۳۹۰)

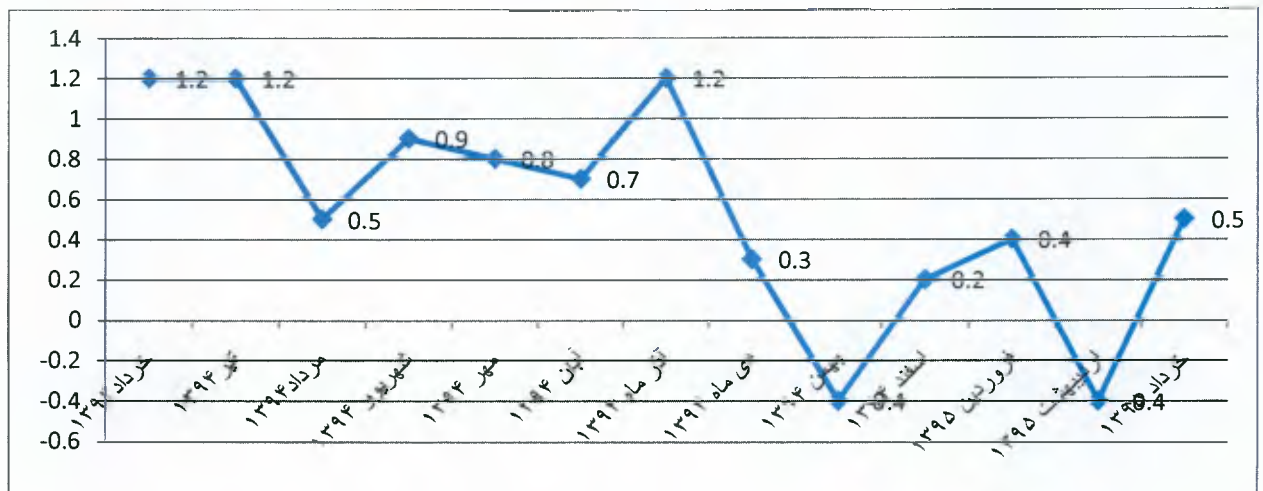

نمودار شماره (۲) نرخ تورم سالانه گروههای منتخب کالاها و خدمات مصرفی منتهی به خرداد ماه ۱۳۹۵

همانطور که از نمودار شماره (۳) قابل مشاهده است، نرخ تورم ماهانه خرداد ماه ۱۳۹۵ (درصد تغییر نسبت به ماه قبل) معادل (۰.۵ درصد) بوده که در بخش کالاها (۰.۸ درصد) و در بخش خدمات (۰.۲ درصد) اعلام شده است. در ماه مشابه سال قبل نرخ تورم ماهانه (۰.۴- درصد) بوده است. همان طور که در نمودار شماره (۴) نشان داده شده است گوشت قرمز و ماکیان (۴/۶ درصد)، آب و برق و گاز (۱/۸ درصد)، ماهی و صدفداران (۱/۴ درصد) و دخانیات (۱/۱ درصد) بیشترین افزایش قیمت را داشتند و ارتباطات (۰ درصد)، آموزش (۱/۱ درصد)، تفریح و فرهنگ، حمل و نقل، اجاره و مسکن (۰/۲ درصد) کمترین افزایش قیمت را داشتند.

نمودار شماره (۳) روند نرخ تورم ماهانه از خرداد ماه ۱۳۹۴ الی خرداد ماه ۱۳۹۵ (به سال پایه ۱۳۹۰)

نمودار شماره (۴) نرخ تورم ماهانه گروههای منتخب کالاها و خدمات مصرفی در خرداد ماه ۱۳۹۵ (به سال پایه ۱۳۹۰)

